

Abstrakt

Obsahem této diplomové práce je rozbor institutu svěřenského nástupnictví, jako jednoho z nových prvků dědického práva, který byl navrácen do české právní úpravy zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem, v rámci rekodifikace soukromého práva. Toto téma je v současné době vysoce aktuální, jelikož tento institut poskytuje zůstavitelům významné možnosti v naplnění jejich vůle ohledně uspořádání majetkových záležitostí pro případ smrti. Práce se zaměřuje na analýzu současné právní úpravy, poměřovanou s historickým vývojem fideikomisární substituce.

Práce je členěna mimo úvod a závěr na čtyři části. V první části je přiblížen institut svěřenského nástupnictví z hlediska svého významu v systému dědického práva a představen jeho vývoj napříč právními historiemi od dob římského práva. Autor se v této části věnuje také problematice intertemporálních norem dědického práva. V další části jsou rozebrány související instituty dědického práva, které se svěřenským nástupnictvím úzce souvisí. Jedná se o pozůstalost, ležící pozůstalost, nabytí dědictví a správu pozůstalosti.

V navazující části se autor podrobněji obrací k aktuální účinné úpravě svěřenského nástupnictví v občanském zákoníku s přesahy do procesní roviny v rámci zákona o zvláštních řízeních soudních. Věnuje se zde zřízení svěřenského nástupnictví, režimu pozůstalosti, která se nachází v rukou předního dědice, a přechodu dědictví na svěřenského nástupce. Samostatná podkapitola je věnována také právní úpravě ochrany substitučního jmění ve výkonu rozhodnutí a exekuci provedené v občanském soudním řádu.

V poslední části je provedeno srovnání právní úpravy s právním režimem omezení závětních podmínek ve slovenské právní úpravě. Vzhledem k tomu, že na Slovensku je zpracováván nový občanský zákoník, práce klade důraz na možnosti zavedení institutu svěřenského nástupnictví ve slovenském právu. Konečně se věnuje také úpravě mezinárodního práva soukromého v dědickoprávních vztazích se zaměřením na kolize českého a slovenského právního řádu v právu Evropské unie i národních kolizních úpravách.

Abstract

The thesis includes the analysis of the fideicommissum institute, which is one of the elements of the Czech Inheritance Law that were reintroduced into the new Czech Civil Code, which came into effect on the 1st of January 2014. The theme is highly actual due to the new important possibilities of expressing the will of the testator for the occasion of his death. The thesis is focused on the analysis of the current enactment and describes the historic development of the fideicommissum institute

The text contains four fundamental parts. The first presents the fideicommissum institute and its role and development in the Inheritance Law from the time of Roman Law. The author deals in this chapter with the intertemporal provisions and other coherent institutes, which go along with the fideicommissum institute. We talk about hereditas iacens and administration of the inheritance.

In the next chapter, the author explains the current enactment in the Civil Code in detail and mentions the procedural enactment of the special Code on Specific Civil Proceedings as well. It consists of the foundation of the fideicommissum and the inheritance regime.

The last chapter consists of comparison of the Czech and Slovak enactment. Taking into account that in the Slovak Republic is currently being prepared the new Civil Code, the chapter focuses on consideration of adoption of the fideicommissum institute in Slovak law. Finally, the thesis deals with the rules of Private International Law in the area of Inheritance Law with special attention to the Czech, Slovak and European collision norms.